

DIESELBAN TEGEN 2030

Probleem en context

De Brusselse regering heeft eind mei 2018 een principenota inzake de diesel- en benzine-uitstap vanaf 2030 goedgekeurd. Die beslissing werd genomen in het kader van de gewestelijke verplichting om de uitstoot van broeikasgassen drastisch terug te dringen tegen 2050 (80% tot 95% in vergelijking met 1990), zoals wordt opgelegd door het klimaatakkoord van Parijs en de verschillende Europese klimaat- en energieplannen. Een volledige afschaffing van fossiele energiebronnen en op termijn een verbod op verbrandingsmotoren is een van de voornaamste maatregelen waarmee Brussel bijdraagt aan het Belgische Klimaat- en energieplan voor 2030, dat België voor het einde van 2018 moet voorleggen aan de Europese Commissie.

Aandachtspunten

1. Afschaffing van fossiele energiebronnen: de focus ligt op de **energiedragers**, niet op de technologieën en/of normen. Dit zijn de doelstellingen van de maatregelen:
 - De CO₂-uitstoot afkomstig van transport terugdringen;
 - De uitstoot van luchtverontreinigende stoffen afkomstig van transport terugdringen, met name fijnstof en stikstofoxide (NO_x).
2. Timing voor het verbod op fossiele energiebronnen in het transport:
 - De dieseluitstap is voorzien vanaf 2030. Deze energiedrager wordt gebannen wegens zijn CO₂-uitstoot, maar ook wegens zijn impact op de luchtkwaliteit via de uitstoot van NO_x en fijnstof.
 - Het verbod op benzine- en lpg-motoren is voorzien vanaf 2035, met uitzondering van hybride en CNG-motoren.
 - De totale afschaffing van fossiele energiebronnen is voorzien voor 2050.
3. Het verbod op diesel (en verbrandingsmotoren in het algemeen) zou aanvankelijk alleen voor lichte voertuigen gelden (minder dan 1500 ton), zoals nu het geval is voor de LEZ. Er zijn momenteel immers **onvoldoende alternatieven** voor grotere voertuigen. Voor privévoertuigen en lichte bestelwagens zal de impact dus erg groot zijn.

Doelstellingen van BECI

- Een beleid uitwerken dat op resultaten gericht is, in plaats van op technologische middelen.
- Maatregelen voorstellen die technologisch, economisch en financieel haalbaar zijn, zowel voor de ondernemingen als voor het Gewest, en waarmee het mogelijk is om de verplichtingen en engagementen van het Gewest op het vlak van broeikasgasuitstoot en luchtkwaliteit na te komen.
- Informeren en opleiden over de energietransitie.

Voorstellen van BECI

Met de dieselban tegen 2030 wil het Gewest de uitstoot van broeikasgassen beperken en de luchtkwaliteit verbeteren. Om die doelstellingen te bereiken, zijn verschillende alternatieve maatregelen mogelijk, die bovendien economisch interessanter zijn, aangezien de technologieën reeds op de markt zijn en voortdurend beter worden. Wij zijn dan ook van mening dat het efficiënter zou zijn te **focussen op de beschikbare betere technologieën en de recentste normen**, en de voertuigen te verbieden die niet aan die normen voldoen. Een dergelijke aanpak heeft meerdere voordelen:

- We vermijden een te sterke en bruuske financiële impact, zowel op de kmo's als op de particulieren.
- We pakken alle voertuigen aan, ook de vrachtwagens.

- We beperken de indirecte uitstoot die het gevolg zou zijn van een te snelle overstap op elektrisch transport.

Voorgestelde maatregelen

De CO₂-uitstoot en het energieverbruik terugdringen in de transportsector

1. Investeren in alternatieve motoren en brandstoffen:
 - Het onderzoek in dit domein aanmoedigen en steunen;
 - Laad- en bevoorradingsinfrastructuren ontwikkelen, waaronder een netwerk van elektrische oplaadpalen;
 - De aanschaf van hybride en elektrische motoren bevorderen en steunen, ook voor zware voertuigen¹;
 - Biologische en synthetische brandstoffen bevorderen, wat geen veranderingen op het vlak van voertuigen en tankstations vereist.
2. Een ambitieus mobiliteitsbeleid uitwerken:
 - De verkeersstromen intelligent beheren;
 - Multimodale oplossingen ondersteunen, ook in de logistiek;
 - De infrastructuur voor zachte/alternatieve vervoerswijzen verbeteren;
 - Oplossingen zoals autodelen stimuleren;
 - Het publiek (particulieren en ondernemingen) sensibiliseren, informeren en opleiden over de nieuwe vervoerswijzen, de geconnecteerde auto's, de nieuwe intelligente mobiliteitsoplossingen en de nieuwe beroepen en competenties die daaruit voortvloeien.

De uitstoot van fijnstof en NO_x terugdringen

3. Erop toezien dat de LEZ gerespecteerd wordt, door de communicatie buiten het Gewest te versterken en buitenlandse voertuigen te controleren.
4. Fraude met roetfilters bestrijden, met name door alle technische controlecentra uit te rusten met moderne, doeltreffende meetapparatuur.
5. De aanschaf bevorderen van voertuigen die aan de nieuwe WLTP- en RDE-normen² voldoen, met name de toekomstige generatie voertuigen (inclusief diesel) die de Euro 6d-norm naleven. Deze treedt in werking vanaf 2020. Dat kan bijvoorbeeld door de LEZ-voorziening aan te passen.
6. De voertuigenbelasting hervormen:
 - De degressiviteit van de belastingen in functie van de ouderdom van het voertuig afschaffen en de belastingen baseren op de EURO-norm en de CO₂-uitstoot van het voertuig.
 - Voor particulieren overstappen van een belasting die gericht is op het voertuigbezit naar een tarifiering op basis van het gebruik, zoals een intelligente kilometerheffing, waarvan de opbrengsten naar co-modale infrastructuur kunnen gaan.

¹ De subsidie voor investeringen in ecologischere voertuigen werd afgeschaft in de laatste versie van de steun ter bevordering van de economisch expansie. Die afschaffing lijkt ons contraproductief als het Gewest de CO₂-uitstoot wil terugdringen en de luchtkwaliteit verbeteren.

² WLTP = Worldwide Harmonised Vehicle Test Procedure. De WLTP-test wordt gebruikt om in het laboratorium, in de door de Europese wetgeving opgelegde omstandigheden, het brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot van bepaalde auto's te meten, evenals hun uitstoot van luchtverontreinigende stoffen, zoals NO_x. - <http://wtpfacts.eu/what-is-wltp-how-will-it-work/>
RDE = Real Driving Emissions. Dit is een meting van de uitstoot in reële omstandigheden, op de weg (de vorige testen voorzagen alleen laboratoriummetingen). - <http://www.caremissionstestingfacts.eu/rde-real-driving-emissions-test/>
Sinds september 2017 is de nieuwe WLPT-emissietest in combinatie met een wegtest (RDE) verplicht voor alle nieuwe homologaties.